

2023

SANSKRIT

M.A. Third Semester End Examination - 2023

PAPER - SAN-301

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

(सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्)

1. यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयमुत्तरत। 2×4=8
- (i) भाषापरिच्छेदस्य मङ्गलश्लोकं लिखत।
- (ii) कारणस्य लक्षणं किम्? कारणं कतिविधम्? कानि च तानि?
- (iii) पदार्थः कतिविधः? के च ते? कर्म कतिविधम्? कानि च तानि?
- (iv) आचार्यमम्मटेन काव्यप्रकारस्य मङ्गलाचरणे कस्याः स्तुतिर्विहिता?

(Turn Over)

(2)

- (v) मम्मटमते काव्यप्रयोजनानि कानि ?
(vi) मम्मटमते शब्दाः कतिविधाः ? के च ते ?

2. यथानिर्देशमुत्तरत -

क) यथेच्छं द्वौ उत्तरत।

4×2=8

- (i) टीकां लिखत - प्रत्यक्षस्वरूपम्।
(ii) व्याख्यायताम् - पारिमण्डलभिन्नानां कारणत्वमुदाहृतम्
(iii) टीकां लिखत - अभावः।

ख) यथेच्छं द्वौ उत्तरत।

4×2=8

- (i) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते - व्याख्यायताम्।
(ii) वक्तृबोद्धव्यकाकूनां वाक्यवाच्यान्यसंनिधेः-आलोच्यताम्।
(iii) अन्विताभिधानवादो व्याख्येयः।

3. यथानिर्देशं समाधेयम् -

8×2=16

क) मुक्तावलीदिशा ईश्वरानुमानम् आलोचयत।

अथवा

M.A. RNLKWC(A)-SANS/SAN-301/SEM-III/23

(Continued)

(3)

द्रव्यस्य लक्षणं किम्? कति द्रव्याणि? कानि च तानि? त मसः द्रव्यत्वं
सम्भवति न वा?

ख) मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं व्याख्यायताम्।

अथवा

मम्मटमते काव्यहेतवः आलोच्यन्ताम्।

M.A. RNLKWC(A)-SANS/SAN-301/SEM-III/23